

de AAMBINDER

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

**GEREFORMEERDE GEMEENTE
WESTKAPELLE**

06 Belangstelling
Biblebelt

09 'Dies zijn wij
verblijd'

23 Bevrijdingsdag

De opgestane Christus en Thomas

ds. J.B. Zippro, Zoetermeer

Eerst zien en dan geloven! Zo denkt Thomas en zo spreekt Thomas: 'Indien ik in Zijn handen niet zie het teken der nagelen, en mijn vinger steek in het teken der nagelen, en steek mijn hand in Zijn zijde, ik zal geenszins geloven'. Het is de taal van het ongeloof. Het is spreekwoordelijk geworden: 'een ongelovige Thomas'.

► En Thomas antwoordde en zeide tot Hem: Mijn Heere en mijn God.

Johannes 20:28

Het ongeloof is als een gevangenis. En wie zal de deuren van deze gevangenis kunnen openen? Wie zal de banden van het ongeloof kunnen

breken? Ook de andere discipelen zijn niet in staat om dit ongeloof weg te nemen. Terwijl daar tien discipelen staan die allen getuigen: 'Wij hebben de Heere gezien!'

Is daarmee het ongeloof goedgepraat? Dat zij verre! Het ongeloof is niet alleen een macht, maar ook een schuld. En het wás schuld dat Thomas weggebleven was uit de kerk op de eerste Paasdag. De Heere had kunnen komen om af te rekenen met Thomas. Hij had Thomas kunnen straffen: dan moet je het zelf maar weten. Als je niet meer naar de kerk komt. Dat was eeuwig recht geweest. Dat was eeuwig verdiend geweest. Maar wat een geduld heeft de Heere met Zijn kinderen. Wat een geduld heeft de Herder met Zijn schapen. We zien in deze geschiedenis Zijn opzoekende liefde voor een verdwaald en verstrikt schaap. Christus is opnieuw de Eerste in het leven van Thomas. Thomas is veranderd, maar de Heere verandert niet. Hij blijft Dezelfde ook voor Thomas.

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE WESTKAPELLE

Vanaf september 1914 worden er voor de in Westkapelle gelegerde militairen weekdiensten belegd in de zondagsschool van de Nederlandse Hervormde Kerk. De eerste voorganger is oefenaar A. Verhagen. Na nog enige tijd in de School met de

Bijbel te hebben gekerkt, verhuist men in 1915 naar de schuur van W. Houmes aan de Oost-Koestraat. In het najaar van 1921 stemt de kerkenraad van Aagtekerke ermee in om in Westkapelle een aparte gemeente te stichten. Op 15 december 1921 wordt deze gemeente door ds. R. Kok geïnstitueerd. In verband met de groei van de gemeente betreft men in 1926 een nieuw kerkgebouw aan de Noordstraat. Bij het geallieerde bombardement van 3 oktober 1944 komen zes gemeenteleden om het leven en wordt het kerkgebouw verwoest. Op 5 oktober 1949 neemt ds. W. de Wit een nieuwe kerk (met 262 zitplaatsen) aan de Rookstraat in gebruik. In 1974-1975 wordt dit kerkgebouw aan de voorzijde uitgebreid met een vergaderzaal. De geschiedenis van de gemeente is beschreven in 'Onder de lichtstralen van het Woord'. De gemeente telt 159 belijdende leden en 114 doopleden.

Gesloten deuren

Dan is het weer zondag. De dag van de glorierijke Opstanding. Weer komt Christus in het midden van Zijn discipelen. Wat een wonder. Christus verschijnt aan Zijn vreesachtige discipelen. 'En Jezus kwam als de deuren gesloten waren'. Nog steeds zijn ze zo bevreesd voor de vijand. Maar ze zijn in ieder geval weer samen. Weer is het kerk. En kijk eens wie er nu ook in de kerk is? Thomas! Gelukkig maar! En als Jezus komt, dan brengt Hij alles mee. '... en stond in het midden, en zeide: Vrede zij ulieden'. Het is dezelfde boodschap als de week ervoor. Hij komt met vrede. Het is de vrede die Hij verworven heeft. Vrede door het bloed van het kruis. Vrede

met God. Christus gaat deze vrede verkondigen, maar Hij gaat deze vrede ook toepassen. Dan richt de Heere Zich direct tot Thomas! Hij is gekomen bijzonder met het oog op Thomas. Niet om hem te straffen, maar om hem te onderwijzen. 'Daarna zeide Hij tot Thomas: Breng uw vinger hier, en zie Mijn handen, en breng

Het ongeloof is niet alleen een macht, maar ook een schuld.

uw hand en steek ze in Mijn zijde' (Joh. 20:27).

Christus is ook de Alwetende.

Hij hoeft echt niet te vragen: 'Thomas, wat scheelt eraan?' Hij kent de kwaal, Hij kent de strik van het ongeloof.

Wat een wonder, dat de Heere niet zegt: 'Ga weg, Thomas! Voor eeuwig uit Mijn ogen'. Hij zegt niet: 'Ga weg', maar: 'Kom eens naderbij'. Hier is een liefderijke Zaligmaker. Christus gaat als het ware de eisen van het ongeloof inwilligen, maar dan wel met deze liefdesbestrafing: '... en zijt niet ongelovig, maar gelovig'.

In verwondering

Dan breken bij Thomas de banden van het ongeloof. Nee, het hoeft niet meer. Hij hoeft niet meer te voelen en tasten. In één keer zinkt hij weg in verwondering aan Jezus' voeten. De Heere weet wel hoe Hij Zijn kinderen klein krijgt. Daar gaat Thomas. De Heere komt met Zijn liefde. Dat vernedert en vertedert.

En dan gaat de mond van Thomas open: 'En Thomas antwoordde en zeide tot Hem: Mijn Heere en mijn God' (Joh. 20:28). Het is een rijke belijdenis, een geloofsbelijdenis. Hier mag Thomas spreken vanuit een verzekerd vertrouwen: 'mijn Heere en mijn God'. Thomas mag getuigen zoals de bruid: 'Hij de mijne en ik de Zijne'.

Er zijn trappen in het geloof. Maar nu wordt het Pasen voor Thomas. Thomas zegt: 'Mijn Heere'. Dat is: de Kurios, de bezitter. Dat is de enige troost in leven en in sterven: 'Niet mijns, maar mijns getrouwen Zaligmakers.' Nu mag Thomas weten voor rekening te liggen van Hem.

Missen wij deze toe-eigening van het heil? Bij Thomas zien we een doorbraak. Bij velen is er maar geen doorbraak. Ze kunnen zo in het beginnende leven blijven van zien en gevoelen en ervaren. Of moeten we zeggen: dat is te hoog voor mij? Toch ligt hierin de zaligheid. Vraag om deze komst van die Geest der genade. Die Geest verzegelt het Woord met zoveel kracht aan het hart, dat we het mogen maar ook moeten geloven. Daarom mogen we geen rust hebben voordat we met Luther kunnen zeggen: 'Hij mijn ongeloof en zonde, en ik Zijn gerechtigheid'.

Kom, wie is deze Christus voor ons? Is Hij reeds alles geworden? Voor u die moet belijden midden in de dood te liggen? Hebben wij al heerlijkheid gezien in deze Persoon? Daar getuigt Johannes van: 'En wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborenen van de Vader, vol van genade en waarheid' (Joh. 1:14). ♦

Uit:
DE GENEZING VAN DE
BLINDE BARTIMEÛS
Theodorus van der Groe
(uitg. Den Hertog, Houten, 2020).

ZEVEN LEERREDENEN
Over LUKAS 18:35-43

Derde tekst uit Lukas 18:35-43

En zij boodschapten hem dat Jezus de Nazaréner voorbijging. En hij riep, zeggende: Jezus, Gij Zoon Davids, ontferm U mijner!

Lukas 18:37 en 38

Het is zo, geliefden, dat men vaak nog wel wat medelijden heeft met arme, blinde mensen, om ze in hun nood en verlegenheid behulpzaam te zijn, en ze mededeling te doen van hetgeen zij zelf vanwege hun blindheid niet zien kunnen. We gebruiken wel het spreekwoord 'Een blind mens is een arm mens', om ons medelijden en onze ontferming over zo iemand te kennen te geven. Zo waren er hier ook mensen die, als ze hem hoorden roepen en vragen waarom er zoveel volk langs de weg voorbijging, uit medelijden en behulpzaamheid hem zeiden en boodschapten dat Jezus de Nazaréner voorbijging. Hij was zoals gewoonlijk vergezeld van een grote schare die Hem volgde.

Dit gedrag van de schare leert ons dat men ook in het geestelijke veel ontferming en medelijden moet hebben met arme, blinde,

De genezing van de blinde Bartimeüs

► onbekeerde mensen, die Christus en de weg der zaligheid nog niet kennen, maar die nog geheel verduisterd zijn in hun verstand. Dit leert ons hoe dringend men deze blinden ook moet onderwijzen over de Heere Jezus en de waarheden van Gods Woord. Als zij aan ons vragen wat het is dat zij horen verkondigen en preken, o, dan moeten wij onze hulp aan deze blinde en onwetende mensen geenszins onttrekken. Wij moeten dan altijd het voorbeeld van de schare volgen en hun de dingen van de Heere Jezus zeggen en boodschappen. Wij moeten er ons werk van maken om hen naar ons vermogen en naar het talent dat de Heere aan een ieder gegeven heeft, van dienst te zijn in het onderwijs der Goddelijke waarheid, of wij hen ook mochten bewegen om als deze blinde tot Christus te roepen: 'Jezus, Gij Zoon Davids, ontferm U mijner!'

Ieder oprecht christen is daartoe gehouden en verplicht uit kracht van zijn profetisch ambt, en van de zalving des Heiligen Geestes die hij van de Heere Jezus ontvangen heeft. Hij is immers ook blind geweest alvorens God hem door Zijn Geest heeft verlicht in zijn hart. 'Want gij waart eertijds duisternis, maar nu zijt gij licht' (Ef. 5:8). Zou hij dan nu ook geen innerlijke ontferming en medelijden hebben met zijn arme blinde naaste, om hem, waar mogelijk, van een eeuwig verderf te behouden? Zou hij hem niet graag de Heere Jezus boodschappen, en hem leren hoe hij tot Hem gaan moet en van ganser harte tot Hem moet roepen: 'Jezus, ontferm U mijner'? Och, of hier dan eens al het volk des Heeren profeten waren, en dat de Heere Zijn Geest over hen gave! (zie Num. 11:29).

Laten we nu ook eens letten op de inhoud van de boodschap van de schare aan de blinde. Zij boodschapten hem, zegt de tekst, dat Jezus de Nazarener voorbijging. Hun boodschap was dus over de Heere Jezus, Hij was de hoofdpersoon die hier voorbijging. Hij was de oorzaak ervan waarom er zoveel toeloop van mensen was.

► wordt vervolgd

1. De verhoging van het Lam
2. **Zijn opstanding uit de doden**
3. Zijn hemelvaart
4. Zijn zitten aan de rechterhand van God de Vader
5. Zijn wederkomst in heerlijkheid

Het Leven ontwaakt

ds. P.C. Vlot, Krabbendijke

Buiten ziet u de blijde jubel van de lente. De grauwe sluier van de winter is weggetrokken. Aan de takken van de bomen zien we knoppen die zich haasten om open te barsten. Het nieuwe leven komt eraan.

Een waas van groen trekt over het land; de natuur ontwaakt, herrijst en ademt opnieuw. Toch verbleekt dit lentewonder bij wat zich op de dag des Heeren voltrok in Jozefs hof. De opeenvolging van de seizoenen is niet te vergelijken met Christus' opstanding. Want Zijn opstanding is geen terugkeer naar het oude, maar een doorbraak naar het nieuwe. Naar iets geheel nieuws. Immanuël leeft, als Overwinnaar. Zijn opstanding is geen nieuw seizoen, maar de eeuwige lente.

Ontslagbrief

De eerste trap van Christus' verhoging is Zijn opstanding uit de doden. Geen mythe of verhaal. Het is werkelijk gebeurd, in plaats en tijd, in vlees

en bloed. Een cruciaal heilsfeit! Geen detail, maar de sleutel waar alles mee valt of staat. De opstanding is het Vaderlijk 'amen' op de bloed- en kruisverdiensten van Immanuël, die nodig waren om de schuld en straf van de gevallen mens te betalen. De Zon der gerechtigheid zakte weg achter de zwarte horizon van Gods toorn. Duisternis, demonisch en dreigend, welde op als een oceaan zonder bodem. Maar op de derde dag brak de dageraad aan. De Levensvorst stond op, als een bruidegom die zijn geliefde tegemoet gaat. Geen neergeslagen blik, beslist niet, want er is geen schaduw van twijfel. Zijn gelaat straalt van vreugde, Zijn ogen lichten op van hoop en heerlijkheid. Het Lam kán niet met de zonde, de

- De Zon der gerechtigheid zakte weg achter de zwarte horizon van Gods toorn.

dood en de schuld beladen blijven. Pasen is de ontslag-brief van God de Vader, dat Hij volkomen tevreden is met het offer van Zijn Zoon. Laten we vier vruchten overdenken van de opstanding van Christus.

Rechtvaardig voor God

Pasen betekent 'voorbijgaan'. Het herinnert aan de voorbijtrekkende verderfengel in het land Gosen. Achter het bloed was veiligheid en dat is nog steeds zo. Pasen zegt: alleen het kostbaar bloed van Immanuël bedekt ons voor God. Is dat bloed er ook bij u? Niemand van ons kan dit missen, wil het goed zijn als wij voor God gesteld worden. Daarom is het nodig dat wij in dit leven voor de rechterstoel van God gesteld worden, in het open veld, in de lichtstraal van Zijn heiligheid. Daar vindt een mens geen enkele bedekking meer van zichzelf. Daar kan alleen het bloed van Christus hem bedekken. Daarom is het zo onmisbaar om met een waar geloof aan dit geslachte Lam verbonden te zijn. Zó alleen kunt u in Christus rechtvaardig voor God staan.

Vol majesteit schieten nu de stralen van de Zon der gerechtigheid over deze aarde. Christus behoudt Zijn opstandingsheerlijkheid níet voor Zichzelf. Hij heeft de levendmakende Geest verworven. Zijn opstandingskracht raakt mensen die geestelijk dood zijn. Ze leven wel, maar keren zich met hun daden tegen God. Hoe diep ze ook verzonken liggen in het zondegraf, de opstandingsstem van Immanuël is een stem als van vele wateren. Duizenden stonden al op

Zijn opstanding is geen nieuw seizoen, maar de eeuwige lente.

en hebben het lijkkleed afgeworpen en de Heere Jezus Christus aangedaan. Hoe zwak en bestreden kan dit nieuwe leven zijn. Maar Christus wékt niet alleen op, Hij kwéékt ook op. Het zal toch een onvergankelijk leven zijn, omdat de Heere triomfeerde over de dood.

Onveranderlijke Christus

Immanuël stond op met hetzelfde lichaam. Hij is ook Dezelfde. Hij is niet meer op deze aarde. Hij is ingegaan ten goede van de Zijnen. Maar veertig dagen waren nodig om Zijn discipelen in het geloof te bevestigen, de twijfel uit hun hart te bannen en hen te overtuigen dat Hij echt gisteren en heden Dezelfde is en in der eeuwigheid. Zie hoe Hij Petrus opricht. Hoe bewogen Hij is over Maria. Hoe Hij de Emmaüsgangers tegemoetkomt. Hoe Hij de discipelen zegent op de zee van Tibérias. Hoe Hij hen versterkt en verkwikt met de maaltijd op het strand. Het is allemaal om te laten weten dat Hij Zijn Kerk níet uit het oog verliest. Dat Zijn hart vol zorgende liefde is.

Christus is met ziel en lichaam opgestaan, ze horen bij elkaar. Wat is het aangrijpend om bij de dood het lichaam van een geliefde, zonder ziel, achter te laten in het graf. Het graf is de spiegel van uw afval van God. De donkere mond van het graf gaapt

telkens weer hongerig open. We kunnen niet anders dan die hongerige mond iedere keer weer voeden. Wat kan het bij momenten tot troost zijn, als we mogen weten dat de overledene in Christus was. De ziel woont dan al in de hemel. Maar

het verlossingswerk van Immanuël is nog niet klaar. Het zal niet halwege blijven steken! Hij zal op de jongste dag het lichaam in zaligheid opwekken. Zo wordt het graf tot een wachtkamer, waar het stof van de overledene rust en bewaard wordt in Gods kabinet.

Aansporingsbrief

De opstanding van Christus is ook Gods aansporingsbrief. Er is één graf op deze wereld dat op de jongste dag gesloten zal blijven. Dáár komt niemand uit, omdat er geen Dode in rust. Geliefde lezer, kom eens tot uzelf. U bent op weg naar het graf! Persoonlijke verzoening met God is voor u werkelijk onmisbaar. Leeft dat verlangen ook in u om dit persoonlijk te mogen ontvangen? U heeft dringend nodig Gods levendmakende genade. Door díe daad ontwaakt u uit uw dode bestaan en zult u, door Gods Geest geleid, niet kunnen rusten buiten het geloof in Immanuël. Dat geeft een leven met Hem. Een walging van de wereld in en rondom u. Laat de opwekkende stem van de Zoon van God toch toe in uw hart, want: 'Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: De ure komt en is nu, wanneer de doden zullen horen de stem des Zoons Gods, en die ze gehoord hebben, zullen leven' (Joh. 5:25). ♦

► wordt vervolgd

Belangstelling voor/ van de Biblebelt

‘Boeken over de Biblebelt, dat is booming business’, zegt de eigenaar van een seculiere boekhandel in Amersfoort. ‘Ze gaan vaak als warme broodjes over de toonbank’. Die belangstelling kan aardig zijn. Maar ze geeft ook te denken.

W.B. Kranendonk, Amersfoort

De vrijzinnige theoloog Anne van der Meiden opende in 1968 de rij publicaties over de bevindelijk gereformeerden - al was die term toen nog niet in gebruik. Hij wilde een portret maken van die kring. De gezindte kende hij van huis uit. Van der Meiden groeide op in een christelijk gereformeerd gezin. Het boek gaf hij de titel “De zwarte-kousen kerken”. En daarmee was meteen duidelijk dat het portret karikaturale trekken had die het beeld van de gereformeerde gezindte lang stempelden. Ook toen de zwarte kousen al lang geen gemeengoed meer waren binnen de reformatorische kring, werd de

gereformeerde gezindte nog wel als zodanig omschreven.

Bijbelgordel

Nadien is er een reeks boeken over de bevindelijk gereformeerden verschenen. Vaak worden zij in die publicaties omschreven als ‘zwaar gereformeerden die op de Biblebelt wonen’. De term Biblebelt is in 1925 voor het eerst gebruikt door de Amerikaanse journalist H.L. Mencken. Hij duidde daarmee op neerbuigende wijze de zuidelijke staten van de VS aan waar het christelijk geloof een belangrijk stempel drukte op de samenleving. In Nederland wordt

vaak op vergelijkbare toon gesproken over de gordel die van Zeeland dwars over Midden-Nederland loopt naar Staphorst. Daar wonen bovengemiddeld veel reformatorische christenen.

Nog steeds trekt die bijbelgordel in Nederland de aandacht van vooral niet-christelijke schrijvers. Het meest recente voorbeeld is het boek “De Bible Belt” van Jonah Falke. Ds. W. Visscher heeft dit onlangs in De Saambinder besproken. Daarom kan in dit verband nadere informatie over de inhoud achterwege blijven. Interessant is echter hoe zulke boeken worden ontvangen. In seculiere kring trekken ze de aandacht omdat men de reformatorische mensen vaak als enigszins buitenissig beschouwt. Wat drijft hen? Dat wil men kennelijk weten.

Binnen de reformatorische kring is er ook vaak de nodige aandacht voor deze publicaties. De vraag die zich dan meestal opdringt luidt: Hoe komen we er als kring van af? Schetst de auteur een eerlijk beeld? Helemaal onbegrijpelijk is dat niet. Want dergelijke publicaties bepalen vaak in belangrijke mate het beeld dat veel Nederlanders van orthodoxe protestanten hebben. Zelfs beleidsmakers gebruiken deze publicaties soms. Daarmee is de impact behoorlijk. Als het beeld redelijk is, halen veel bevindelijk gereformeerden opgelucht adem.

Ontmoetingen

Vaak wordt dan vergeten dat niet alleen de auteur bij de constructie van het beeld is betrokken. De meeste schrijvers baseren zich niet allereerst op hun eigen waarnemingen of berichten in de media, maar vooral op ontmoetingen en gesprekken met reformatorische christenen. Soms zijn mensen geneigd die gesprekken uit de weg te gaan. Maar dat werkt eerder negatief dan positief.

Bij gesprekken is van groot belang hoe we zelf spreken over zaken rond Bijbel, kerk en geloof. Is het alleen maar gebod op gebod en regel op regel? Of kunnen we de buitenstaander iets laten horen en zien van de positieve aspecten van het leven binnen de reformatorische kring?

► Boeken over de Biblebelt, dat is booming business.

Nee, het gaat niet om oppervlakkige blijmoedigheid, maar het is belangrijk te laten horen hoe goed het is om de Heere te dienen en dat dit consequenties heeft voor het dagelijks leven. Soms is dan de tegenwerping dat men hierover uit onbekwaamheid niet durft te spreken. Ds. G. van Reenen zei dan: 'Ik begrijp het. Maar al gieren de zenuwen door de keel, toch goed van de Heere spreken'. Dat is dus noodzakelijk. Want uiteindelijk moet het er niet om gaan of wij als kring er goed vanaf komen, maar of de Naam van de Heere in een goed daglicht komt te staan.

Diaspora

En dan nog iets. De buitenwereld heeft interesse in de reformatorische gezindte. De verkoop van boeken toont dat aan. Maar hoe zit het met de belangstelling van ons, reformatorische christenen, voor de gebieden buiten de Biblebelt? Is die omgekeerd net zo groot? En als die er is, kent die een diepere laag dan algemene belangstelling?

In het Kerkelijk Jaarboek 2024 staat op de bladzijden 321 tot 332 een lijst van plaatsen waar voorheen een Gereformeerde Gemeente of een afdeling daarvan bestond. Niet in alle gevallen is het reformatorisch geluid in die plaatsen verstomd – soms gingen gemeenten over naar een ander kerkverband. Maar er zijn ook plaatsen waar de reformatorische prediking voor zover bekend in het geheel niet meer wordt gehoord. Om enkele voorbeelden te noemen: Nijmegen, Maastricht en zelfs Duisburg in Duitsland. Daar is ooit een gemeente geweest. Nu niet meer. Zeker, er zijn in verschillende plaatsen evangelisatieposten. Daar mogen we dankbaar voor zijn. Maar in hoeverre weegt ons het geestelijk welzijn van miljoenen Nederlanders die leven zonder God? Elders op de wereld zijn kerken zeer bezorgd over gemeenten in de diaspora en over plaatsen waar de kerk is verdwenen. Daar worden jonge mensen bewust gestimuleerd om zich te vestigen in plaatsen met als doel er een kerk te planten. Inderdaad, daar zit nogal eens activisme achter waar grote gevaren aan kleven. En toch valt van die bewogenheid ook iets te leren. ♦

Formuliergebeden

ds. J. de Kok, Sint-Annaland

Over het bidden van formuliergebeden is al veel te doen geweest in de kerkgeschiedenis. Koelman vond dat formulieren 'sleur- en slenterdienst' veroorzaakten. Comrie vond dat men beter tien woorden recht uit het hart kon bidden dan honderd uit een boekje.

Nicolaas Simons van Leeuwaarden sprak over formuliergebeden als 'krukken'. Maar, zei hij, 'als iemand niet kan lopen, heeft hij krukken nodig en die moet je dan niet weggooien'. Een mooie gedachte! Je moet je been maar eens gebroken hebben! Wijlen ds. W.C. Lamain liet zich in het hart kijken wat formuliergebeden betreft, toen hij in de Saambinder (27 februari 1958) het volgende schreef: 'Jaren geleden hoorde ik weleens spreken over formuliergebeden. Wij hebben er ook verschillende achter in onze psalmboeken en bij de formulieren. En werkelijk, dan dacht ik niet veel van mensen die formuliergebeden gebruikten. Maar och, wij komen er wel achter dat wij vol met formuliergebeden zitten. We hebben er zelf al wat gemaakt'. En wie durft deze wijze woorden naast zich neer te leggen?

Formuliergebeden, verguisd en geëerd. Je komt het beide tegen. En toch... tot op de dag van vandaag worden de formuliergebeden nog steeds gedrukt in onze psalmboeken. Sommige gebeden verdwenen, nieuwe verschenen. Waarom toch? Zou het niet zijn omdat die gebeden tóch rijk van inhoud zijn? En, wees eens heel eerlijk, hebt u weleens kennisgenomen van deze gebeden? Is het niet goed om zo af en toe eens kennis te nemen van deze gebeden en onze gebeden hier enigszins aan te toetsen?

Tijdens de presentatie van het boek "De Nederlandse gereformeerde Liturgie 1566-1639" (waarin de formuliergebeden uitgebreid

behandeld worden) zei dr. J. van der Knijff onlangs: 'De collectie christelijke gebeden vormt een museumstuk dat van generatie op generatie wordt doorgegeven, maar de inhoud is onbekend'. Hij heeft gelijk. Wie van ons zou alle formuliergebeden op kunnen noemen die achter in ons Psalmboek staan? Wie van ons bidt het formuliergebed voor het eten weleens? Of het morgengebed uit de formuliergebeden? Ik ben het nog nooit tegengekomen dat iemand zo'n gebed in het openbaar bad.

In de komende tijd zal ik u meevoeren door verschillende liturgische gebeden. Nee, verwacht geen compleet verhaal. Verwacht ook geen dogmatische uiteenzettingen, interessante weetjes uit de kerkgeschiedenis of allerhande spitsvondigheden. Koop en lees dan het hierboven genoemde boek. Mijn bijdragen over de formuliergebeden zullen enerzijds een praktisch, anderzijds een meditatief karakter hebben. We zullen ons steeds afvragen: 'Heeft de Heere mij zó leren bidden?' Immers, kijken we in de formuliergebeden Gods kinderen in het hart. Ja, misschien mogen de meditatieve gedachten wat moed geven aan biddeloze bidders. Of, kent u dat niet? Op uw knieën te liggen voor een heilig alwetend God en niet te weten wat u bidden moet? Overigens is dat niks nieuws, hoor. De discipelen wisten ook niet wat ze bidden moesten. Ze mochten het allervolmaaktste gebed ontvangen. Het gebed waar de meeste formuliergebeden mee afsluiten. ♦

► wordt vervolgd

Vrienden in Velsen

L. Vogelaar, Scherpenzeel

Een zelfstandige Gereformeerde Gemeente is er in IJmuiden of Velsen nooit geweest. Een afdeling wel drie of vier keer. Ze waren klein en bleven klein. 'Voor ons als kinderen was het best eenzaam', zegt een vroeger dooplid.

Op 5 december 1916 preekte oefenaar H. van Schothorst uit Westzaan voor het eerst in Velsen. Hij was ook aanwezig toen ds. A. Verhagen op 21 maart 1917 in Velsen preekte. Na de dienst verklaarden vijf mannen zich onder kerkelijk toezicht te willen stellen. Kort daarna werden vier bestuursleden benoemd: S. Salomonson (voorzitter), J. de Smit (scriba), T. de Smit (commissaris) en G.D. de Affourtit (boekhouder). Tijdens de classisvergadering van 12 juni 1917 waren drie verslagen over Velsen ter tafel, waaruit bleek 'dat de vrienden aldaar voorlopig een deel of station zullen uitmaken van de gemeente te Westzaan'.

Een van de leden was C. Kramp (1888-1947). Hij had een 'zeevisch- en haringhandel' ('Levert zoo billijk mogelijk alle soorten versche en gezouten Zeevisch'). Kramp kwam uit de Gereformeerde Kerk in IJmuiden, maar was daar na zijn bekering vertrokken. In 1929 werd hij voorganger in een evangelisatie in Lekkerkerk. Later was hij oudgereformeerd predikant in Enkhuizen en Grafhorst.

Waarschijnlijk gaf de Scherpenzeelse ouderling B. Roest catechisatie in IJmuiden. Hij noemde die plaats in 1935 meermalen in zijn brieven. IJmuiden is mogelijk nog afdeling van Amsterdam-Centrum geweest tot in de jaren veertig.

Scheveningen

Tijdens een classisvergadering op 5 januari 1954 merkte Amsterdam-Noord op 'dat zij in

► De latere ds. J.W. Kersten in 1942.

IJmuiden wel graag een station willen oprichten. Besloten wordt dat zij eerst hun medeleven zullen moeten betonen door lid van de gemeente Haarlem te worden en dan later nog weleens zullen afzien'.

Toen de classis op 9 januari 1958 vergaderde, deelde Haarlem mee 'dat verschillende in IJmuiden wonende personen gevraagd hebben in IJmuiden leraars onzer gemeenten te laten optreden en des zondags te lezen. Er is reeds eenmaal een dienst gehouden, welke door plm. 65 personen bezocht werd. Haarlem zal er nu des zondags gaan lezen en verzoekt hulp uit de Classis. De omringende gemeenten zullen dit op hun kerkeraad bespreken'.

Zo stond het in de notulen. In De

Saambinder werd alleen vermeld dat de dienst goed bezocht was. Het aantal 65 lijkt ook wel hoog; er waren later steeds 15 à 30 kerkangers. IJmuiden werd een afdeling van Haarlem. Tot de leden behoorden J. Vlot (die contactpersoon was) en R. de Waal.

Nieuwe poging

Na het vertrek van twee leden werden de diensten stilgelegd. Kort daarna werd echter opnieuw een poging ondernomen 'tot oprichting van een Geref. Gemeente'. In mei 1958 was M. Roos (1915-1996) met zijn vrouw en hun vier zonen van Scheveningen naar IJmuiden verhuisd, omdat hij daar werk had gevonden als haringcontroleur. In Scheveningen behoorden ze tot de Nederlandse Hervormde Kerk. Soms kerkten ze er in de Gereformeerde Gemeente. In IJmuiden bezochten ze verschillende kerken, maar ze voelden zich er niet thuis.

Roos' broer kerkte in Scheveningen bij ds. J.W. Kersten. Op zijn verzoek ging deze predikant op 30 januari 1959 in IJmuiden voor in het Cultureel Centrum aan het Moerbergplantsoen. Na afloop kwam hij bij de familie Roos koffiedrinken. Toen hij hoorde wat de kerkelijke situatie was, stelde hij voor 'iets te beginnen'. Vanaf 3 mei werden op zondag kerkdiensten belegd in het Cultureel Centrum. Ouderlingen uit classisgemeenten kwamen er preeklezen. ♦

► wordt vervolgd

‘Dies zijn wij verblijd’

‘Geliefden, met hetgeen wij daar samen zongen uit Psalm 126:1: ‘De Heere heeft grote dingen bij ons gedaan, dies zijn wij verblijd’, mogen wij in deze gewichtige ure elkander wel begroeten.

God Zelf heeft onze druk verlicht. Vanaf 10 mei 1940 was de rust ons opgezegd, en was een enge band om onze lendenen gelegd. Bijna vijf jaren hebben wij gezocht onder vreemde heerschappij, en was de rust niet alleen uit ons land, maar ook uit onze straten, huizen en harten weggenomen. Een zee van ellende werd over ons land en volk uitgegoten. Zeker, wie onzer zal het ontkennen dat de hand des Heeren tegen ons uitgestrekt was, en dat hetgeen dat over ons kwam de vrucht was van onze zonde en van onze droeve verlatenheid van de Heere.

Het oordeel Gods kwam niet zonder dat wij voorbereid waren. Och nee, jaar na jaar was het ons voorgehouden dat God met Zijn strafgerichten ons zou bezoeken. Het ‘land, land, land, hoor des HEEREN woord’ was als van de hemel ons tegengeklonken. De zonde was ten top gestegen en de

verharding nam hand over hand toe. Tegen alle vermaningen en waarschuwingen in gingen wij door in de zonde. Van hoog tot laag, van overheid tot onderdaan, werden Gods wetten met voeten getreden. De verachting van Gods dag en de versmading van Zijn inzettingen namen toe, de brooddronkenschap en de onverschilligheid werden van tijd tot tijd groter. God werd weggebannen en al driester en bruter werd de roep: ‘Laat ons Hun banden verscheuren en Hun touwen van ons werpen’. En daarboven, het oordeel begon van het huis Gods. De vreze Gods en de praktijk der Godzaligheid kwamen hoe langer hoe meer op de achtergrond. De dam die weleer was opgericht tegen de zonde, was weggefallen, zodat men de zonde vrijuit sprak als op de straten van Sodom. De kostelijke kinderen Sions, eenmaal tegen fijn goud geschat, waren de aarden

► Ds. W.C. Lamain

flessen gelijk geworden. Wereldgeïkzaamheid kwam de Kerk binnen. Eigenwil en eigenzin kwamen op de troon. Alles was als in diepe slaap gezonken en wie werd er nog gevonden die zijn klederen niet bevlekt had gelijk de weinigen van Sardis? Als een donderslag uit de heldere hemel viel de vijand binnen en overschreed onze grenzen. (...)

De oorlog is voorbij, maar is het oordeel weggenomen? Heeft God Zijn doel bereikt met ons vaderland en met Zijn Kerk? Bittere armoede staat voor de deur en wat zal de strijd zwaar worden om een plaats te krijgen in het maatschappelijk leven. Uitgestrekte landerijen zijn verwoest en zullen geen vrucht voortbrengen. Grote ellende staat ons te wachten.

Met bange vrees is ons hart vervuld, wanneer wij aanschouwen en waarnemen dat de strafgerichten Gods over Europa en over ons vaderland zo weinig hebben nagelaten. Zeker, er zullen er zijn die met Manasse geleerd hebben te erkennen dat de Heere God is. Voor sommigen zullen de slagen geheiligd zijn en zal er een vrucht uit voortgevloeid zijn, die God tot heerlijkheid is en hun ziel tot waarachtig profijt is geweest. Het welbehagen des Heeren zal door de hand van Christus gelukkig voortgaan, doch het is te vrezen dat dat getal door een klein jongskens opgeschreven zal kunnen worden.

God heeft veel afgebroken en opgeruimd, ook in ons land. En wat ons nu tegenklinkt is: Indien gij u niet bekeert, zo zult gij allen desgelijks vergaan’. ♦

Uit een preek van ds. W.C. Lamain, gehouden in Rijssen op woensdag 11 april 1945, ter gelegenheid van de bevrijding. De tekst voor de preek was Jesaja 17:14.

► De oorlog is voorbij, maar is het oordeel weggenomen?

Michel Servet en onze geloofsbelijdenis

ds. C.J. Meeuse, Arnhem

De verbranding van Michel Servet in Genève wordt dikwijls als voorbeeld aangehaald voor de stelling dat Calvin in die stad een dictatuur heeft gevestigd. Niets is minder waar.

Er is een boek verschenen van de Nederlandse auteur Guus Kuijer, waarin gesteld wordt dat de hervormers moordenaars waren. Calvin zou een wrede tiran geweest zijn, die het niet kon verdragen dat er mensen met kennis van zaken in zijn omgeving verkeerden. Het ultieme bewijs daarvoor zou 'Calvins brandstapel' geweest zijn, waarop Michel Servet, de loochenaar van Gods Drie-eenheid, is omgekomen. Niet gehinderd door fundamentele historische kennis en nog veel minder door inzicht in levensgevaarlijke dwalingen wordt de dood van Servet gemakshalve op rekening van Calvin geschreven. Zo wordt de Reformatie in een kwaad daglicht gesteld.

Boek met ketterijen

Michel Servet werd geboren in 1511 en was dus twee jaar jonger dan Calvin. Servet was afkomstig uit Spanje en kwam op negentienjarige leeftijd in Bazel terecht. Hij wilde Erasmus winnen voor zijn loochening van de kinderdoop en van de erfzonde en bespote op een gruwelijke wijze de leer van de Drie-eenheid. Servet wilde het geloof in de Drie-eenheid uitroeien. Hij twistte erover met Oecolampadius. Daarna kwam hij naar Parijs om medicijnen te gaan studeren en om een boek met zijn ketterijen te publiceren. Met gevaar voor eigen

► Michel Servet eindigde zijn leven op de brandstapel.

leven ging Calvin ook naar Parijs om hem te ontmoeten, maar Servet ontliet hem. Wel zocht hij de confrontatie met Calvin in zijn geschriften. In een debat over sterrenwichele-rij maakte Servet zich ook bij de Roomse overheid verdacht. De staat begon daarover een proces tegen hem. Servet leefde daarna als arts in Wenen. Daar werd hij door de inquisitie gevangengenomen. Hij ontsnapte en kwam naar Genève waar op dat moment de tegenstanders van Calvin aan de macht waren.

In 1553 schreef Servet tegen Calvins "Institutie" een "Restitutie". Op aansporing van Calvin werd hij gevangengenomen. Hij gedroeg zich uitdagend en klaagde Calvin aan, die hij als tovenaars wilde laten verbannen. Hij dacht het proces te winnen en meende dat het zou eindigen met Calvins dood. Farel en Calvin probeerden Servet van zijn dwaze leerstellingen af te brengen, maar dit lukte niet.

Alle Zwitserse steden adviseerden Servets veroordeling. De stadsraad van Genève besloot tot de doodstraf door verbranding. Calvin probeerde nog een mildere straf te bewerken, maar tevergeefs.

Weren en uitroeien

De overheid van Genève heeft getracht 'te weren en uit te roeien alle afgoderij en valse godsdienst, om het rijk des antichrists te gronde te werpen, en het Koninkrijk van Jezus Christus te doen vorderen', zoals in de Nederlandse Geloofsbelijdenis verwoord. De toegepaste straf zou in onze tijd nooit uitgevoerd worden, maar we dienen wel te beseffen dat dit in die tijd in alle landen van Europa door de overheden werd gepraktiseerd. De wreedheid ervan heeft Calvin duidelijk niet gewild, maar tegen de doodstraf heeft hij, wat in het licht van zijn tijd begrijpelijk is, niet geageerd.

Wij zouden voor zulke ergerlijke ketterijen de doodstraf niet toepassen. Toch moeten we deze droeve gebeurtenis niet aangrijpen om Calvin hard te veroordelen, zoals nu zoveel wordt gedaan. Wie bereid is grondig kennis te nemen van Calvins leven en zijn pastoraat, zal alle beschuldigingen over wreedheid en tirannie van de hand willen wijzen. Servet is veroordeeld en moest veroordeeld worden. In de geloofsbelijdenis van Athanasius belijden wij dat, wie behouden wil worden het algemeen geloof moet vasthouden en de ene God in de Drieheid en de Drieheid in de Eenheid moet vereren.

De Heere geve ons zo'n liefde en ijver in de strijd voor Zijn waarheid dat we de gruwelijke dwalingen die nu overal verkondigd worden, trouw bestrijden zullen. ♦

Drie vrienden

A. Bel, Vlaardingen

Pieter Johannes Marie de Bruin (1868-1946) werd in 1889 toegelaten tot de Theologische School van de Christelijke Gereformeerde Kerk in Kampen. Ter verduidelijking: in 1892 werd de naam gewijzigd in Gereformeerde Kerken.

Degenen die bezwaren hadden tegen de vereniging die in 1892 plaatsvond tussen de Dolerenden en de Afgescheidenen bleven voortbestaan als Christelijke Gereformeerde Kerk in Nederland. Later werd van 'Kerk' meervoud gemaakt, 'Kerken'. Student De Bruin was de enige student in Kampen die niet meeging met de vereniging. Hij zette zijn studie voort bij ds. J. Wisse Czn. te 's-Gravenhage, een oom van Gerard Wisse, de latere professor. Ds. Wisse was een van de drie predikanten die weigerden mee te gaan met de Vereniging.

In zijn studentenjaren is het gebeurd dat hij ergens buiten Gouda met twee vrienden een wandeling maakte. Die vrienden waren Adam van der Heijden en Hendrik Minderman.

Ds. De Bruin schreef zo'n veertig jaar later hierover: 'We waren in levendig gesprek over het werk des Heeren in de harten van Zijn volk en bijzonder ging het gesprek over de werkzaamheden, die wij alle drie hadden met de roeping tot het leraarsambt. Beide broeders spraken over hun strijd om tot het ambt te komen en in een ogenblik van levendig geloof dat de Heere hen niet zou beschamen, verzekerde ik hen dat ik ze op Gods tijd in het ambt zou bevestigen. Dit is later door de Heere vervuld. Ik bevestigde ds. Minderman te Gouda op 1 december 1895 en ds. A. van der Heijden te Broek op Langendijk op 11 november 1900'.

Nooit verbroken

Over ds. H.A. Minderman schreef ds. De Bruin verder: 'Minderman was mijn eerste leerling, die ik op verzoek der classis heb opgeleid tot het ambt. Later vertrok hij naar Grand-Rapids in Amerika en van daar kwam hij in ons land bij de Gereformeerde Gemeenten. Toch bleef tot hertoe een band tussen ons drieën, want boven het kerkelijk standpunt, dat ik altijd heb vastgehouden, is toch de geestelijke band, die een vrucht is der wedergeboorte. Die band kan soms wat gerekt worden, doch verbroken wordt zij nooit. Mocht die band in onze dagen meer gevoeld worden tussen Gods kinderen, dan zou er ook meer genoten worden van de geestelijke eenheid in de Heere Jezus'.

Allernauwste vriendschap

Ds. A. van der Heijden is later docent geworden. Toen hij in 1929 overleed, schreef ds. G.H. Kersten in De Saambinder: 'De Theologische School der Christelijke Gereformeerde Kerk ontviel maandag 18 Juli een docent, die bij velen zeer hoog stond in achting en liefde, ook buiten de Christelijke Gereformeerde Kerk. Meermalen heb ik reeds bij mijn eerste verblijf in Rotterdam het volk van hem horen spreken, en in mijn kerkeraad zijn er nog die hem van vroeger kennen. Met welk een klaarheid kon hij getuigen dat God hem uit de duisternis geroepen had tot Zijn wonderbaar licht.'

► Van links naar rechts: P.J.M. de Bruin, H.A. Minderman, A. van der Heijden.

Later ging hij tot de Christelijke Gereformeerde Kerk over en studeerde er voor predikant. Met docent De Bruin sloot hij de allernauwste vriendschap; en beiden waren ds. Minderman naar deze mij meermalen mededeelde, meer dan leermeesters. In 1909 werd de toen te Dordrecht dienende leraar geroepen tot docent. De strijd was hem zeer bang; doch hij geloofde te moeten gaan; en hij ging. Na een langdurig en zeer smartelijk lijden is hij thans in de ruste ingegaan; dat mogen wij van harte geloven. Zijn ledige plaats zal groot zijn, vooral omdat hij man was van de 'onderwerpelijke richting', als ik het zo eens zeggen mag. Van harte hoop ik dat het der Christelijke Gereformeerde Kerk gegeven worden mag een waardig opvolger te vinden. Van een docent hangt zoveel af voor de vorming der a.s. leraren'.

Uitzien

Ds. De Bruin heeft ds. Minderman in Lisse nog bezocht toen deze ernstig ziek was. Dat was in 1933. Hij schreef over dat bezoek: 'Een ongeneeslijke ziekte heeft hem thans op 't krankbed neergelegd, en verenigd met 's Heeren wil, ziet hij uit naar de ure der verlossing, roemende in de goeder-tierenheden des Heeren'. Ds. Minderman is overleden op 23 maart 1933. ♦

Christus alleen

ds. I. Kievit

uitg. Den Hertog; 171 blz., € 18,90

De inhoud van deze kleine meditatiebundel van ds. I. Kievit is Filippenzen 3:1-14. Daar gaat het over de levensles van Paulus, waardoor hij - in het verleden en het heden - 'alle dingen schade en drek geacht heeft om de uitnemendheid van de kennis van Christus'. Vandaar de titel "Christus alleen". In het vroegere (Hervormde) Gereformeerd Weekblad, waarvan ds. I. Kievit eindredacteur was, heeft hij dit Schriftgedeelte tekst voor tekst 'verklaard en toegepast'. Hiervan kunnen we in deze uitgave in 40 korte hoofdstukken kennisnemen.

In bevindelijke kringen, ook buiten de Nederlandse Hervormde Kerk, bestond en bestaat veel waardering voor het werk van ds. I. Kievit (1887-1954). R.F. Rebel heeft deze uitgave verzorgd, waarbij vermeld wordt, dat 'ter wille van de leesbaarheid enkele taalkundige wijzigingen zijn gedaan'. Deze meditatie vragen om onze

stille overdenking!

Dit 'verklaard en toegepast' gebeurt op een manier zoals we dat van deze predikant gewend zijn en zoals we ons aan hem verbonden weten. Er wordt namelijk alleen toegepast wat van tevoren door zorgvuldige exegese is verklaard. Daardoor is dit boekje Schriftuurlijk-bevindelijk in de ware zin van het woord. Daarover heeft hij uitvoerig gepubliceerd in "Voorwerpelijke-onderwerpelijke prediking, eis der Heilige Schrift" (Houten, 1983). Daarin wordt duidelijk gemaakt dat de Godsopenbaring trinitarisch is en dat de prediking daarom ook zo moet zijn. Hij waarschuwt terecht voor de gevaren van een sterk voorwerpelijke prediking, maar evenzeer voor een eenzijdig onderwerpelijke prediking. Beide doen namelijk geen recht aan de trinitarische Godsopenbaring.

Niet alleen ambtsdragers raden we dringend aan in de bezinning op de prediking hiervan kennis te nemen. In deze bundel wordt een voorproef gegeven. Zo wordt de gemeente door diepgaand onderwijs uit de Schrift gebouwd.

ds. G.J. van Aalst, Nieuw-Beijerland

Komt allen tot Mij!

J.J. Rietveld

(te bestellen via tel. 078-6180040 of 06-29113826)

Onder de titel "Komt allen tot Mij!" schreef J.J. Rietveld te Dordrecht een boekje met de ondertitel "De nodiging tot het heil in Christus of het onvoorwaardelijk welmenend aanbod van genade". Op de omslag wordt de inhoud samengevat: 'Belangrijke aspecten van de gereformeerde prediking belicht vanuit verschillende Nederlandse, Engelse en Schotse oudvaders'. In het boekje komt een aantal puriteinen aan het woord, alsmede enige oudvaders. Maar ook iemand uit de negentiende eeuw als bisschop J.C. Ryle. Dat de puriteinen met veel vrijmoedigheid

spraken over de ruimte van zalig worden in de Heere Jezus Christus en het aanbod van genade niet beperkten tot hen die reeds overtuigd zijn van hun zonden, is niet nieuw. Diezelfde ruimhartigheid vinden we ook bij velen van de oudvaders. Maar tegelijkertijd vinden we bij hen ook de prediking van de schuldige onmacht en onwil van de geestelijk dode mens om tot Christus te vluchten. Dat maakt hun prediking ernstig en evenwichtig.

Het is altijd een hachelijke zaak om een bepaald theologisch thema aan te tonen door te citeren uit preken en verhandelingen van verschillende schrijvers. Maar de heer Rietveld verzwijgt ook niet hoe deze schrijvers dachten en schreven over de spanning tussen enerzijds de verantwoordelijkheid van de mens en anderzijds Gods genadige verkiezing in Christus, het werk der genade als een eenzijdig Godswerk. Dan denk ik aan wat wordt aangehaald van W. Guthrie in "Des christens groot interest". Daar schrijft Guthrie: 'Iedereen die tot de jaren des onderscheids gekomen is en dit Evangelie hoort, is verplicht zijn eigen verloren toestand ter harte te nemen én Gods genadig aanbod van vrede en redding door Christus Jezus'. Eerder schreef hij: 'Volstrekt niemand neemt van harte God in Christus Jezus aan en berust in het rantsoen dat door God uitgedacht is, behalve degenen die verkoren zijn' (Rom. 11:7). Het lijkt tegenstrijdig, maar ik hoor daarin de eerste zes artikelen van hoofdstuk 1 van de Dordtse Leerregels. Leg die er maar naast.

ds. W. Silfhout, Veenendaal

Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten

‘Alzo zegt de Heere’

Jongeren zoeken naar wat echt is. Vaak hebben zij een scherp gevoel voor echtheid, en haken af bij vorm zonder inhoud.

Een eerste vraag die daarbij opkomt: Wat bieden wij hen dan? Merken zij in onze houding, keuzes en woorden iets van eerbied voor Gods Woord en van liefde voor de Heere Die dat Woord gaf?

Tegenover die behoefte naar echtheid staat dat jongeren gevormd worden door talloze invloeden (niet iets om hen kwalijk te nemen trouwens). De overtuiging dat *God iets zegt en dat het zo is*, botst met onze tijd waarin het ‘ik vind’ en ‘ik voel’ wel heel veelzeggend zijn geworden.

Toch is dát juist de kern van het jaarthema dat de Jeugdbond voor het aankomende seizoen heeft gekozen: ‘Alzo zegt de Heere’. Geen toevallige keuze, maar een heel bewuste. Omdat Gods Woord gezag heeft. Ook in 2025.

Het thema legt de vinger bij een vraag: wie heeft in ons leven het laatste woord? Dat raakt niet alleen jongeren, maar ook ouders, leidinggevenden en ambtsdragers. Want hoe kunnen wij Gods Woord doorgeven als we er zelf niet onder buigen? Heeft het Woord gezag in ons leven? Ook daar waar het misschien schuurt? Als Jeugdbond willen we daar aandacht aan besteden. Tijdens het Jeugdbondsymposium op 3 oktober staan we stil bij de vraag wat het

betekent dat Gods Woord gezag heeft. Niet als discussiepunt, maar als fundament onder opvoeding en jeugdwerk. Want de Heere spreekt. Ook vandaag. En waar Hij spreekt, mogen wij luisteren. Als leerling van de Schrift. In liefde, verwondering en gehoorzaamheid. ♦

Kerknieuws

BEROEPEN

BEROEPEN

te Alblasserdam,
ds. G.W.S. Mulder te Ridderkerk.

BEDANKT

voor Chilliwack (British Columbia, Canada), ds. H. Hofman te Grand Rapids-Beckwith Avenue (Michigan, VS);
voor Hoogeveen,
ds. J. Beens te Scherpenzeel;
voor Ooltgensplaat,
ds. J. van Rijswijk te Oud-Beijerland.

ZORGEN DS. G.J. VAN AALST

Onze geliefde broeder en mederedacteur ds. G.J. van Aalst is na een val geopereerd aan een gebroken heup. Als we dit schrijven, is het wachten op een plaatsje voor revalidatie. Alle afgesproken preekbeurten voor de komende weken moeten vervallen. De Heere sterke onze broeder samen

met zijn vrouw. Allermeeest dat de opgestane Levensvorst, Jezus Christus, zou vertroosten. Om met de schijnbaar ‘uitgeschakelde’ apostel Johannes op Patmos te ervaren: ‘En Hij legde Zijn rechterhand op mij, zeggende tot mij: Vrees niet; Ik ben de Eerste en de Laatste’.

Namens de redactie, ds. B. Labee

INTREDE DS. M.L. DEKKER IN BERKENWOUDE

Met grote blijdschap en verwondering delen wij u mee dat op 1 juli ds. M.L. Dekker als herder en leraar aan onze gemeente wordt verbonden. In de bevestigingsdienst, die om 15.00 uur begint, zal onze consulent ds. G. Clements voorgaan. De intrededienst begint om 19.00 uur. Het adres van ds. Dekker blijft vooralsnog De Elzen 82, 2941 VM Lekkerkerk, tel.nr. 06-186223938.

We willen alle (emeritus)predikanten en studenten die al die jaren bij ons voor gingen en ons zo ruim voorzagen van preekbeurten daarvoor hartelijk dankzeggen, evenals voor de warme reacties op het aannemen van het beroep door ds. Dekker. Alle afgesproken preekbeurten vanaf 1 juli komen te vervallen.

Kerkenraad Berkenwoude

VERGADERING PS NOORD-WEST

Op donderdag 15 mei vergadert de Particuliere Synode Noord-West in het kerkgebouw van de gemeente te Lisse. Aanvang: 10.00 uur. Mannelijke (doop) leden zijn welkom. Op woensdag 14 mei wordt een bidstond gehouden in het kerkgebouw van Leiderdorp. In deze dienst, die om 19.30 uur begint, hoopt ds. P. Mulder, preses van de vorige synode, voor te gaan.

AANGEPASTE KERKDIENTST TE LISSE

Op zaterdag 10 mei wordt in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Lisse een aangepaste kerkdienst gehouden

voor mensen met een verstandelijke beperking. In deze dienst hoopt voor te gaan ds. P. Mulder. De dienst begint om 14.30 uur. Iedereen is van harte welkom.

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE
TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Berichten

VACATURE GESPREKSLEIDER HELPEDE HANDEN

(herhaalde oproep)

Helpende Handen zoekt een vrijwillige gespreksleider (m/v) voor de groep voor volwassenen met ADHD en een (boven)gemiddelde intelligentie. De groep komt bij elkaar in de regio Geldermalsen. Ook als u voor een van de gespreksgroepen voor volwassenen met autisme een bijdrage wilt leveren, komen we graag met u in contact. In een kennismakingsgesprek vragen we naar uw opleiding en ervaring, uw persoonlijkheid en uw motivatie voor dit werk. Een korte training is onderdeel van het traject om wederzijds af te tasten of er een match is. Voelt u zich aangesproken en wilt u meer informatie? Neem contact op met Inge van Hell via w.vanhell@helpendehanden.nl of tel. 06-57147800.

ISRAËLVROUWENOCHTEND

Het Deputaatschap voor Israël organiseert op 13 mei een Israël vrouwenochtend. Deze wordt gehouden in het kerkgebouw van de gemeente te Tricht-Geldermalsen (Laan van Leeuwenstein 10, Geldermalsen). Het thema is: Shalom in Oekraïne. Ds. A. Margulis en zijn vrouw zullen vertellen over de hulp die in deze tijd van oorlog gegeven wordt vanuit de Joods-christelijke gemeente Beit-Emet in Zhytomir en via de pro-life organisatie 'Mission to Ukraine'. A. Kortleven geeft een toelichting op een nieuw project: pastorale en diaconale hulp aan oorlogsweduwen en hun kinderen. Er zijn ook muzikale bijdragen.

De morgen begint om 10.00 uur (inloop 9.15 uur). Aansluitend is er voor iedereen een gratis lunch. Vooraf en tijdens de lunch is er een uitgebreide verkooptafel met boeken, kaarten en Israëlproducten. Deelname aan deze morgen is gratis. Er wordt een collecte gehouden.

In verband met de catering is het nodig om u op te geven via israelochtend.nl of bel 0348-489929. Voor kinderen tot 4 jaar is er een crèche (vooraf opgeven is nodig). Meer informatie op de genoemde website.

JBGG BRENGT PINKSTERBOEKJES UIT

De JBGG brengt twee boekjes uit om in gezinnen met jonge kinderen te kunnen nadenken over Hemelvaart en Pinksteren:

1. "Op reis naar Pinksteren / door de ogen van": dit is een nieuw boekje waarin je kijkt naar Pinksteren door de ogen van zeven Bijbelse personen. Elke week staat een ander thema centraal: Hemelvaart, verwachten en Pinksteren zelf.
2. "Op reis naar Pinksteren / Rijke zegen, grote oogst". Dit is een heruitgave van het pinksterpakket van vorig jaar, met als thema's: de Heilige Geest onbegrijpelijk, de Heilige Geest onmisbaar en de Heilige Geest onbegrensd.

Beide boekjes bevatten dagboekstukjes voor drie weken, prachtige weekkaarten (om op te hangen of neer te zetten), Bijbelse verwerkingen en een aantal liederen. Het tweede boekje bevat ook een voorleesverhaal. Verkrijgbaar via jbgg.nl/webshop.

VOORJAARSBIJEENKOMST NAAMLOOS VERDRIET

Naamloos verdriet (vereniging voor ouders van wie een kind is overleden) houdt op 16 mei (19.30 uur) een bijeenkomst in gebouw De Akker, achter de kerk aan de Ruitersmolenweg 29 te Beekbergen. Ds. A. Schreuder houdt een lezing over Psalm 10:14a: 'Gij ziet het immers'. Vooraf is er een huishoudelijk moment voor het jaarverslag en het financiële gedeelte.

FIETSTOCHT RHENEN

Op zaterdag 10 mei is er een fiets-tocht over de Utrechtse Heuvelrug. Opstappen tussen 10.00 en 11.30 uur bij de kerk van de Geref. Gemeente Rhenen, Achterbergsestraatweg 59a. Er zijn routes van 30 en 50 kilometer; kosten: € 5,- p.p., max. € 25,- per gezin. De opbrengst is voor ZGG.

VERKOPINGEN

Aagtekerke - Op zaterdag 10 mei (9.00-12.30 uur) houdt de zendingscommissie in Aagtekerke de jaarlijkse plantenmarkt t.b.v. ZGG. Locatie: kerkplein, Prelaatweg 17.

Berkenwoude - Op zaterdag 10 mei (9.30-14.00 uur) is er een voorjaarsmarkt in Berkenwoude. De opbrengst is voor het bouwfonds van De Fontein. Locatie: Dorpsstraat 1.

Boskoop - Op zaterdag 10 mei (9.30-15.00 uur) is er een rommelmarkt met foodplein bij het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Boskoop (Mendelweg 20). De opbrengst is voor hospice Elim, Siloah gehandicaptenzorg en Hulp Vervolgde Christenen.

Krimpen a/d IJssel - Op zaterdag 10 mei (10.00-14.00 uur) wordt in en rond de Sebakerk in Krimpen a/d IJssel (Kon. Wilhelminaplein 1) een verkoping gehouden t.b.v. ZGG, evangelisatie, Israël en Bijbelverspreiding.

Klaaswaal - Op zaterdag 10 mei (10.00-15.00 uur) is er in de Rehobothkerk te Klaaswaal, Havenweg 9, een lentefair met workshops en kinderactiviteiten. Meer info op activiteitenggklaaswaal.nl De opbrengst is voor ZGG en het bouwfonds.

Uddel - Op zaterdag 10 mei (9.30 -13.30 uur) houden de vrouwenvereniging en de zendingscommissie van Uddel een verkoping t.b.v. de ZGG aan de Staverhul 26 in Uddel.

Veen - Op zaterdag 10 mei (9.30-13.30 uur) is er een lentemarkt en

een kledjesmarkt in de Thaborkerk, Mussentind 10 te Veen. De opbrengst is voor het bouwfonds.

ZANGAVONDEN

Dordrecht - Grote Kerk, vr. 9 mei, 19.30 uur, damesensemble Yerusha, bovenstemgroepen uit Ouderkerk a/d IJssel en Hardinxveld, Huig van der Knijff, orgel; leiding ds. A. Verschuure; collecte voor stichting reformatische Woordverkondiging in Oostenrijk (toegang vrij).

Ede - Petrakerk, vr. 9 mei, 19.30 uur,

samenzangavond m.m.v. kinderkoor Zanglust; collecte voor stichting Ismaël. **Gouda** - Kerk Geref. Gemeente, Nieuwe Gouwe Oostzijde, vr. 9 mei 20.00 uur, orgelconcert door André van Vliet met samenzang; collecte.

Hendrik-Ido-Ambacht - Kerk Geref. Gemeente, vr. 9 mei, 19.30 uur, jeugdkoor Harpe Davids en jongerenkoor Adoraïm, chr. koor Laudem Dei uit Puttershoek; spreker ds. M.H. Schot; collecte voor deputaatschap voor Israël.

Leiderdorp - Kerk Geref. Gemeente, Hoofdstraat 73, di. 6 mei, 19.30 uur,

zangavond 'Nederland 80 jaar bevrijd' m.m.v. gem. koor Met hart en stem, mannenkoor Datheen, Evert-Jan van der Vlist en Rick van Dorp, orgel; leiding ds. P. Mulder.

Tilburg - St. Jozefkerk, Heuvelring 122, zat. 10 mei, 20.00 uur, psalmzangavond, Gerrit Sterrenburg, orgel; meditatie: evangelist Martin Rozema; collecte voor de evangelisatieposten Het Kruispunt, De Lichtboei, In de Bron en In de Gouwstraat (parkeren kan in parkeergarage Tivoli/013).

Kerkdiensten

ZONDAG 4 MEI 2025

Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Aalst** 9.30 en 14.30 uur ds. A.E. Brijder; **Alblasserdam** 9.30 en 15.00 uur stud. K.L. Blok; **Alphen aan den Rijn** 18.30 uur ds. P. Mulder; **Apeldoorn** 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Arnhem** 10.00 en 17.30 uur stud. H.R. Keurhorst; **Barneveld-Centrum** 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 10.00 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; **Benthuisen** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Clements; **Berkenwoude** 10.00 uur ds. M.L. Dekker en 19.00 uur ds. P.J. de Raaf; **Bodegraven** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Borssele** 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Boskoop** 9.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Capelle aan den IJssel-West** 18.00 uur stud. K.L. Blok; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Deventer** 10.00 en 15.00 uur ds. W. Silfhout; **Dirksland** 18.00 uur ds. J.J. Tanis; **Doetinchem** 9.30 en 15.00 uur ds. P.G. Heijkamp; **Drachten** 19.00 uur ds. A. Verschuure; **Ede** 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; **Eindhoven** 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; **Elspeet** 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 19.00 uur ds. A. Schot; **Enkhuizen** 9.30 uur (H.D.) ds. G. Heijkamp; **Enschede** 15.00 uur ds. A.T. Huijser; **Enter** 15.00 uur ds. S.W. Janse; **Ermelo** 9.30 en 18.30 uur ds. K. Boeder; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 9.30 uur

ds. J.J. Tanis en 18.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Gorinchem** 15.30 uur (H.D.) ds. C. Sonneveld; **Gouda** 9.30 en 15.30 uur ds. M. Joosse; **Goudswaard** 15.00 uur (Belijdenisdienst) ds. J. van Rijswijk; **'s-Gravenpolder** 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; **'s-Gravenzande** 19.00 uur ds. M.H. Schot; **Groningen** 10.00 en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. J.C. Kriekaart; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 10.00 en 15.30 uur ds. M. Karens; **Hoogeveen** 19.00 uur ds. M. Boersma; **Houten** 18.45 uur ds. B. Labee; **Kampen** 15.30 uur ds. A. Schreuder; **Kamperland** 10.00 en 14.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Kapelle-Biezelinge** 10.00 en 15.00 uur stud. W. de Jong; **Kesteren** 12.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 15.30 uur (H.D.) ds. H.A. van Zetten; **Kootwijkerbroek** 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 10.00 uur ds. G. Hoogerland; **Krabbendijke** 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; **Kruiningen** 9.30 uur (H.D.) ds. H.A. van Zetten en 18.00 uur ds. M. Karens; **Leerdam** 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Leiderdorp** 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 15.00 uur ds. G. van Manen; **Lisse** 18.30 uur ds. M. Joosse; **Marknesse** 9.30 en 15.30 uur ds. E. Bakker; **Meeuwen** 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Middelburg-Centrum** 14.00 uur ds. P.C. Vlot; **Mijdrecht** 14.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Naaldwijk** 15.30

uur ds. J.B. Zippro; **Nieuw-Beijerland** 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan en 14.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Nieuwe-Tonge** 15.00 uur ds. M. Blok; **Nieuwer Ter Aa** 19.00 uur ds. W. Harinck; **Nieuwerkerk** 15.00 uur ds. S. Maljaars; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. A. Schot; **Ooltgensplaat** 9.30 (Belijdenisdienst) en 18.00 uur ds. J. de Kok; **Oosterend (Texel)** 10.00 en 16.00 uur ds. C.A. van Dieren; **Oostkapelle** 9.30 en 15.00 uur ds. J.M. Evers; **Opheusden** 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. W. Mouw; **Oppeinde** 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Oude-Tonge** 15.00 uur (H.D.) ds. C. van Ruitenburch; **Oudemirdum** 9.30 en 14.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Poederloijen** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 9.30 en 16.00 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Poortvliet** 19.00 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Puttershoek** 14.30 uur ds. G.J. Baan; **Ridderkerk** 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Rijssen-Noord** 9.30 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-Zuid** 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 9.30 uur ds. C. Harinck en 18.30 uur stud. W. de Jong; **Rotterdam-Alexanderpolder** 15.00 uur ds. M.L. Dekker; **Rotterdam-Centrum** 10.00 en 17.00 uur stud. J. Kroon; **Rotterdam-IJsselmonde** 15.00 uur

stud. J. Kroon; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 9.30 en 18.00 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 10.00 en 16.00 uur ds. J. Beens; **Sliedrecht** 9.30 en 17.00 uur ds. R.T. Michielse; **Soest** 15.00 uur ds. J. IJsselstein; **Sprang-Capelle** 15.30 uur ds. G. Pater; **Stolwijk** 10.00 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Terneuzen** 10.00 en 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. J. Janse; **Tholen** 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Tricht-Geldermalsen** 10.00 en 18.30 uur ds. W. Visscher; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veenendaal** 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. B. Labee; **Vlissingen** 17.30 uur ds. J.M. Evers; **Waarde** 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Waardenburg** 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; **Wageningen** 10.00 en 15.00 uur (Belijdenisdienst) ds. H. van der Heiden; **Werkendam** 10.00 uur (H.D.) ds. H.J. Agteresch en 18.00 uur ds. A.E. Brijder; **Westkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; **Westzaan** 19.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Wierden-Aadorp** 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Woerden** 10.00 en 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Wolphaartsdijk** 14.00 uur ds. P.D. den Haan en 18.00 uur (Belijdenisdienst) ds. G. Hoogerland; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 16.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Zoetermeer** 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. J.B. Zippro; **Zwolle** 15.00 uur ds. K. Boeder.

DINSDAG 6 MEI 2025

Borssele 19.30 uur ds. K. Boeder;

Brakel 19.30 uur ds. G. van Manen; **Nijkerk** 19.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Uddel** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 19.30 uur ds. A.J. de Waard; **Westkapelle** 19.30 uur ds. G. Hoogerland.

WOENSDAG 7 MEI 2025

Aalburg 19.30 uur ds. M. Blok; **Barneveld-Zuid** 19.30 uur ds. J. van Laar; **Dirksland** 19.30 uur stud. J. Kroon; **Goes** 19.30 uur (Israëldienst) ds. M.L. Dekker; **Hoedekenskerke** 19.30 uur ds. G. Beens; **Hoofddorp** 19.45 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Katwijk aan Zee** 19.45 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Krabbendijke** 14.30 uur (huw.bev.) ds. P.C. Vlot; **Leiderdorp** 19.30 uur ds. P. Mulder; **Meeuwen** 19.30 uur ds. W. Visscher; **Melissant** 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Middelharnis** 19.30 uur ds. S. Maljaars; **Nieuwe-Tonge** 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Nieuwer Ter Aa** 19.30 uur ds. B.J. van Boven; **Poortvliet** 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Rotterdam-Alexanderpolder** 19.30 uur (bidstond PS Zuid) ds. G.W.S. Mulder; **Scherpenzeel** 14.00 uur (huw.bev.) ds. J. Beens; **Soest** 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Vlaardingen** 19.30 uur (voor de zending) ds. C. Sonneveld; **Wageningen** 19.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Woerden** 19.30 uur ds. J. IJsselstein; **Wolphaartsdijk** 19.30 uur ds. J.J. Tanis; **Zeist** 19.30 uur ds. E. Bakker.

DONDERDAG 8 MEI 2025

Alblasserdam 19.30 uur ds. G. van Manen; **Alphen aan den Rijn** 19.30 uur ds. W. Mouw; **Barendrecht** 19.30 uur

(voor de zending) ds. H.J. Agteresch; **Bodegraven** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Kapelle-Biezelinghe** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Naaldwijk** 19.45 uur ds. M. Joosse; **Nieuwerkerk** 19.30 uur ds. M. Boersma; **Ouddorp** 19.30 uur ds. C. Hogchem; **Puttershoek** 19.30 uur ds. A. Schot; **Veenendaal** 15.00 uur (huw.bev.) ds. B. Labee; **Westzaan** 19.30 uur ds. A. Verschuure.

VRIJDAG 9 MEI 2025

Apeldoorn 13.30 uur (huw.bev.) ds. R.A.M. Visser; **Barneveld-Centrum** 14.30 uur (huw.bev.) ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 14.30 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar; **Bodegraven** 14.30 uur (huw.bev.) ds. W.A. Zondag; **Hardinxveld-Giessendam** 13.30 uur (huw.bev.) ds. A.T. Huijser; **Rijssen-Zuid** 13.30 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 4 MEI 2025

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 16.00 uur; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 uur evang. H.J. van den Boogaart; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur ds. P.J. de Raaf; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 uur evang. A. van Setten en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

Met de vermeerdering van onze jaren mochten wij vele blijken van deelneming ontvangen. Daarvoor willen wij iedereen hartelijk danken.

Met hartelijke groet en Gode bevolen,
ds. J.W. Verweij

Niet-ritmische Psalmzangavond

D.V. zaterdag 17 mei 2025

Bethelkerk Lunteren (HHK)

Aanvang: 19.30 uur | Toegang vrij

Orgel: Bart Kruithof

Meditaties: ds. E.J. Boudewijn

**Te koop tussen Barneveld en Nijkerk
vrijstaande woning (6 slaapkamers) met**
A label en garage op 5100 m2.
Een schitterende ligging met
6 parkeerplaatsen. Tel: 06-51519541

**Bevrijdingsconcert D.V. zaterdag 10 mei
in Sint Maartenskerk Zaltbommel**

Koren: Project Mannenkoor 'Canticum
Fidei' uit Geldermalsen en Kinderkoor
'De Kleine Harp' en Tienerkoor 'Jedidja'
uit Veenendaal o.l.v. dirigente
Jolanda van Dam
Orgel: Cees van der Hart
Panfluit: Corné van Giessen
Trompet: Henk-Jan Drost
Algehele leiding: ds. H.E.P. Fortuijn
Collecte: Deputaatschap voor Israël
t.b.v. Noodhulp Israël
Aanvang: 19.30 uur | TOEGANG GRATIS

VERANTWOORD ONLINE?

- ▶ gefilterd internet
- ▶ filter met weekplanner
- ▶ glasvezel en dsl
- ▶ vaste telefoon
- ▶ gratis emailmigratie

fiberlinq.nl

0166-760005

**Obadiah Christian School, Giroux,
Manitoba**

Obadiah Christian School is located
in the small community of Giroux,
approximately 70 km (45 miles) south
of Winnipeg, Manitoba. Our school is in
desperate need of teachers for our 2025-
2026 school year. We have 17 students
and do multigrade classrooms. We invite
those who are versatile and dedicated
to inquire for our elementary and middle
school positions. Certification is an asset
but is not required. For any questions
regarding this position please reach out
to Jonathan Barten (00-1) 204-408-4006
or Brad Barten at (00-1) 204 905 4755 or
email: Ocschoolboard@gmail.com

**Vakantieappartement te huur voor
2 pers. in Arnhemuiden.** 0118-603372 of
bbschuttersofje@gmail.com

Te huur: Meliskerke, Zeeland
Week 31, 26-7 t/m 2-8. Woning met
uitzicht. Max. 3 pers. Meer informatie:
contact 06-31306725

De Vluchtheuvel
Christelijke psychosociale hulpverlening

**Betrokken
en vertrouwd!**

Hulp bij levens- en gezinsvragen,
vanuit een christelijke identiteit.

▼

hulpverlening   relatie & gezin
toerusting   mediation & coaching
schoolmaatschappelijk werk

www.stichtingdevluchtheuvel.nl • 0113 - 213 098

De Boekenhoeve onbetwist
Uw aanbiedingspecialist
Ga naar: www.deboekenhoeve.nl

VAN DER WILT
RAAMDECORATIE

**UW ADVISEUR
AAN HUIS**

06 - 36 29 43 14
wiltraamdecoratie.nl

NIEUW IN HET SAUERLAND

Midden in de natuur van het Hoch-
sauerland, tussen Winterberg en
Willingen, ligt Waldhof Hochsauerland.
De perfecte uitvalsbasis om het
Sauerland te ontdekken of tot rust
te komen. Ook voor groepen.
Vanaf € 60 per nacht. Ga voor meer
informatie naar
www.waldhofhochsauerland.nl
of bel +31 0657858219

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

**Wil jij werken in de zorgsector mét
waardering? Er staan diverse functies
open bij De Schutse!**

Meer van betekenis zijn en waardering
ontvangen? Kom werken bij De Schutse.
Dit kan als (persoonlijk) begeleider of
teamleider. Ook op kantoor of in de
facilitaire dienst kan jij bij De Schutse
van betekenis zijn. Wij denken graag
met jou mee.

Wij zoeken de volgende enthousiaste
collega's:

- Verpleegkundigen Oud-Vossemeer
- Verantwoordelijk medewerker
Huishouding/Wasserij
- (Persoonlijk) begeleider(s) Kesteren/
Opheusden/Oud-Vossemeer
- Jeugd- en Gezinsprofessional Tholen/
Goeree-Overflakkee/Hoeksche Waard
- Begeleider(s) Intensieve Begeleiding
  - Teamleider(s) Kesteren
  - Nachtdienstmedewerker
- Communicatieprofessional
- IT-medewerker

Klinkt dit als iets voor jou? Kijk op onze
website www.werkenbijdeschutse.nl
voor de uitgebreide vacatures of neem
direct contact op met onze recruiter
Mirjam Hardeman (06 39 36 75 89) of
mail naar werkenbij@deschutse.nl

Begrafenisonderneming STAM

Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

P.H. VAN DER LEER

Veenendaal Rhenen

*Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding
bij het verzorgen van alleen begravenissen*

P.H. van der Leer

T 0318 - 526641

E info@phvanderleer.nl

M 06 - 46376232

W www.phvanderleer.nl

Eenzaam of iets anders? St. kleinsteun.nl

Vraag steun of help als maatje of donateur.
Leef matig, wees een goed rentmeester en
zie om naar de naaste. 06-34180256

begrafenisverzorging
Den Hollander

- Alleen begravenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

☎ 010 - 460 05 09

✉ info@tdenh.nl

🌐 www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

**Uw woning in Veenendaal verkopen?
Bel dan met Wessel Berkhout!**

Wij informeren u graag over onze
onderscheidende en enthousiaste
werkwijze en verstrekken u graag een
aantrekkelijke offerte.

BURGLAND
Makelaars

0318-628412

www.burglandmakelaars.nl

info@burglandveenendaal.nl

De specialist in het milieubewust
isoleren van uw woning

**PROFIJT
ISOLATIE**

Energistraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Profiteer nu!! landelijke subsidie**www.profijtisolatie.nl****Behoeftte aan rouwbegeleiding?****TAMIM**
HILFBELEIDING - COACHING - TRAINING**www.tamim.nu****Chelated Zinc (NeoLife) goed voor:**

- * huid, haar en nagels
  - * het behoud van sterke botten
  - * normale vruchtbaarheid
  - * een normale cognitieve functie
- Mei-aanbieding | Kommie 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl

**JOUW ADVIES MAAKT HET VERSCHIL – IN
TUINMEUBELEN ÉN KLANTTEVREDENHEID****TUINMEUBELEN**

HG TUINMEUBELEN IN LOOSDRECHT IS DÉ
BESTEMMING VOOR STIJLVOLLE TUIN- EN
LOUNGESETS, PARASOLS EN TERRASPOTTEN.
HELP JIJ KLANTEN DE JUISTE SFEER VOOR
HUN TUIN TE VINDEN? WIJ ZOEKEN EEN:

SHOWROOMVERKOPER**38 uur per week**

meer of minder uren zijn bespreekbaar

Heb je interesse of wil je meer informatie?Kijk op onze website: **www.hgtuinmeubelen.nl**

Boekhandel
De ZONNEBLOEM
 Dorpsstraat 162 - Scherpenzeel (gld)
 033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

Zakelijke en Familie Mediation
 vanuit een christelijke achtergrond
 Bel 0318-250105 of mail naar
info@vanweelden-mediation.nl
 Wij zijn gevestigd in het midden van NL.

Te huur Chalet Bois  
 Ons **boshuisje** met **hottub** op de Veluwe.
 Max. 6 pers. Boek nu voor mei/juni met
korting! Kijk op www.chaletboisee.nl /
 06-28639615

Reformatische Psychologenpraktijk
Nederland biedt identiteit bewuste
 behandeling en begeleiding aan volwassenen,
 jongeren en kinderen met psychosociale en
 psychologische vragen en problemen.
 Tevens voor mediation en zakelijke advisering.
 Drs. J.C. de Jonge en mw. drs. M.J. de Jonge - Brouwer.

44 R I-straat 2, 4051 AR Ochten
 0344 - 667042 of info@rpnederland.nl

www.rpnederland.nl

Stolk Orgels

- huiskamerorgels
- kerk- en zaalorgels
- maatwerk
- verhuur
- reparatie
- onderhoud

Nieuwerk kerk a/d IJssel • Vrijheidslaan 55
Krabbendijke • Oostpolderweg 1s
 0180 31 56 52 • www.stolkorgels.nl

Werken op Texel *Basisschool Tim  theus*

**Vanwege de groei van onze school
 en ter versterking van ons lesgevend team
 in de onderbouw (0-4),
 zoeken wij vanaf Augustus een
 Groepsleerkracht (0,6 - 1 FTE bespreekbaar)**

Bijbels onderwijzen op Texel?

HERHAALDE OPROEP!

Meer informatie
 Voor meer informatie over de vacature kun je
 contact opnemen met A. de Vreugd, directeur.
 Telefoon: 06-37183835.
 E-mail: directeur@basisschool-timotheus.nl.
 Voor een kennismakingsbezoek ben je van harte
 welkom. Kijk op www.endanwordjeleraar.nl voor
 meer informatie.

Solliciteren
 Voel je je aangesproken door deze advertentie?
 Stuur dan je sollicitatie per e-mail naar de secretaris van het schoolbestuur:
 J. Stark, E-mail: jstexel@kliksafe.nl of bel 06-12326452 bij vragen.

bijzondere noden
 handen van de kerk

LESPAKKET

OP REIS NAAR NOORD-KOREA

**Laat je rondleiden door Ji-Woo,
 een meisje dat graag iets vertelt
 over haar leven in Noord-Korea.**

Samen met het KOC hebben we
 een gratis lespakket ontwikkeld
 voor groep 7/8. Gedurende
 drie lessen denken we na over
 godsdienstvrijheid, persoons-
 verheerlijking en bijbelsmokkel.

**Het gratis lespakket bevat de
 volgende materialen:**

- 3 Lesbrieven met gespreksstof
- Digitale powerpointpresentatie met fysieke hand outs
- Knutselmateriaal
- Leesverhalen
- Video's
- Enzovoorts

Bekijk een impressie op:
bijzonderenoden.nl/lespakket

**Praktijk
den Uijl**

❖ HULPVERLENING

❖ COACHING

❖ TRAINING

❖ TOERUSTING

Nieuwerkerk aan den IJssel | Luntenen | Yerseke

T 06 34 13 30 13 E info@praktijkdenuijl.nl

I www.praktijkdenuijl.nl

Veelal (gedeeltelijk) vergoed door ziektekostenverzekeraars

Ervaar rust tussen de Scheldes in Zeeland! **B&B De Bakkeet** | Kijk voor beschikbaarheid op www.zeeuwsoefje.nl
Of neem contact op via 0621833003

AB

STRESSENONRUSTDEBAAS.NL
Albert van den Berge

Je hoofd nooit stil? Vast in angst, stress en onrust? Doorbreek die cirkel en ervaar rust!

Gratis online workshop
"Weg met je onrust!"
wo 28 mei | 19.30 uur
Jouw eerste stap naar
rust en ontspanning!

tel. 06-25081102

STICHTING
GEREFORMEERD
ERFGOED

Draag bij aan het behoud
van Gereformeerd Erfgoed

Word vrijwilliger!

Als stichting zoeken we
vrijwilligers die kennis
hebben van **Latijn en/of
Grieks en/of Hebreeuws.**

Kijk voor meer informatie op
[gereformeerderfgoed.nl/
vrijwilliger](http://gereformeerderfgoed.nl/vrijwilliger)

VAN STAVEREN

Begrafenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar 0172 23 33 38

vanstaverenbegrafenisverzorging.nl

Boek nu uw vakantie in Notter (OV)

Hooiberghuisje 6 pers.

Safaritent 8 pers.

Kijk voor meer informatie op:

www.burgemeestershooiberg.nl

Of bel: 06-53715902

**Specialist in
vloertegels,
wandtegels en
PVC vloeren**

KROON
TEGELS & PVC

Energieweg 8c | 4231 DJ Meerkerk | 0183 - 35 42 25 | info@kroontegels.nl | kroontegels.nl

Siloah
ZORGGROEP SIRJON

**"Elke dag een spiegel.
Elke dag een stap verder."**

Wij zoeken een

Technisch medewerker

Op onze vernieuwde locatie in Bodegraven
ervaar je hoe je niet alleen iets betekent voor
een ander, maar ook zelf leert en groeit.

Ook elke dag groeien? Ga naar siloh.nl/dagelijksespiegel

BETEKENISVOL WERK

Word ook
vrijwilliger

"Iets voor een ander betekenen is niet alleen mooi, het is ook een verrijking voor jezelf"

Henk: "We hebben echt contact met de bewoners. Dat geeft ons werk meerwaarde. Eén van hen zit vaak op de schommel. Als ik langskom, dan schommel ik even mee. Dat vindt hij prachtig en ik ook. Ze waarderen de aandacht." Jan lacht: "Maar ook het contact met elkaar."

Lees het hele verhaal op adullam.nu/henk-jan

goed dat
je er bent

Ook vrijwilliger worden bij Adullam?
Bel of mail **Marjon**, 06 27 56 93 48
of communicatie@adullam.nu.

Adullam
leren | wonen | werken

**GEZINSCAMPING
IN FRIESLAND**

- Bosrijk gebied tussen de Friese Meren
- Ruime kampeerplekken
- Verkoop & verhuur chalets en safaritenten
- 4x per jaar fietsvakanties
- B&B arrangementen

WWW.DEVERBORGENDHOEK.NL

Begrafenisonderneming

sinde 1982

de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begravenissen

Dag en nacht, persoonlijk bereikbaar én beschikbaar

Waardenburg	0418 - 652 039
Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611 154
Werkendam	0183 - 701 017
Dordrecht e.o.	078 - 6412 740
Nieuw-Lekkerland	0184 - 683 838
Barendrecht	0180 - 628 908

Wij verzorgen geen crematies

info@begravenisondernemingdejongh.nl | www.begravenisondernemingdejongh.nl

**Bureau
Mark.**

Psychosociaal therapeut
mark@bureau-mark.nl

+31 (0)6 53 29 69 57
bureau-mark.nl

Certificering

VRIJ

Nederland is 80 jaar vrij. Die vrijheid is niet vanzelfsprekend.
De zorgeloosheid is eraf.

Na corona kwamen Oekraïne en Israël. Een toekomst vol
onzekerheid. Ja, meer geld naar defensie en jeugdzorg.

Maar laten we vooral omhoog zien. 'Indien dan de Zoon u zal
vrijgemaakt hebben, zo zult gij waarlijk vrij zijn' (Joh. 8:36).

SGP

lourens.

Voor maatwerk in

- zonwering
- kasten
- raambekleding
- vloeren
- traprenovatie

www.lourens.nu • 035-2121000

De verbinding **mediorah**
in jullie relatie zoek?

Mediorah helpt jullie weerklank te krijgen
zet de eerste stap naar nieuwe verbondenheid
en neem contact op!

www.mediorah.nl

Basisscholen opgelet! Bestel nu onze **prachtige agenda en studieplanner 2025/26** (afgestemd op wensen Calvin College). Nieuw **getuigschrift Isings A4**, voorzien we van alle namen en uw logo.
Bijzonder mooi aandenken.
www.ramshoorn.nl

Welkom in onze gezellige B&B in Elspeet.
Vlakbij bos en hei. 06 13450569
www.bbochtendgloren.nl

Boek jouw ideale vakantie!
www.diskoffer.nl
vakanties met zondagsrust

de Verrassing
samen vakantie vieren

Wanneer zien we u op Texel?

Bel of app met ons:
(0222) 31 89 06 www.deverrassing.nl

COÖPERATIE ZWN

WERKEN IN HET ONDERWIJS MET HART EN ZIEL

Voor onze aangesloten basisscholen op gereformeerde grondslag, zijn we op zoek naar enthousiaste teamleden.

Gezamenlijke vervangerspool
Voor onze gezamenlijke vervangerspool zijn wij op zoek naar (vaste) **invalleerkrachten** en **onderwijsassistenten**. Spreekt de vervangerspool je aan? Ga naar onderstaande website voor meer info.
» www.cooperatiezwn.nl/vervangerspool

ONZE VACATURES:

Joos van Larenschool 📍 ARNEMUIDEN

- 0,2-0,3 FTE** Leerkracht groep 3/4
- 0,6 FTE** Leerkracht groep 5/6
- 0,3-0,4 FTE** Leerkracht groep 7/8
- 0,25 FTE** IB'er

Combineren van vacatures is mogelijk!

Ds. D.L. Aangeenbrugschool 📍 TERNEUZEN

- 0,2-0,4 FTE** Leerkracht middenbouw

Dr. C. Steenblokschool 📍 GOES

- 0,2-0,4 FTE** Leerkracht groep 5/6
- 0,3 FTE** IB'er/coördinator onderbouw

Rehobothschool 📍 STAVENISSE

- 0,6 FTE** Leerkracht bovenbouw
- 0,4 FTE** IB'er

Combineren van vacatures is mogelijk!

SCAN EN SOLLICITEER!

» cooperatiezwn.nl/vacatures

Bewuste keuze

Colofon

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul,
ds. G.W.S. Mulder

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar:

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E redactie@desaambinder.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan Verloop, Alblasserdam:
Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-morgen 9 uur.

Advertenties € 1,95 per mm.
Familieberichten € 0,50 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen:

voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:

A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T 001 269 720 3533
E saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites

Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeenteengezin.nl
Studenten: www.studentengergem.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

48

Een dominee in de gevangenis

De buurman is een verrader

Donderdags is het een hele drukte op de weg van Benthuizen naar het gehuchtje Benthorn. Velen gaan lopend naar de boerderij van Cornelis van der Knijff, waar ds. Ledeboer vanavond op de dorsvloer zal voorgaan. Anderen komen met paard en wagen of met het rijtuig.

Om half zes sluit Van der Knijff de grote schuurdeur. De dienst gaat beginnen. Het duurt niet lang of het psalmgezing is buiten te horen.

In het huis naast de boerderij van Van der Knijff wordt voorzichtig een deur geopend. Buurman Van Leeuwen kijkt schuw om zich heen. Als hij er zeker van is dat er niemand in de buurt is, stapt hij voorzichtig naar buiten. Zodra zijn ogen wat gewend zijn aan het donker, sluipt hij naar de boerderij. Hij houdt z'n adem in als hij met z'n hand achter z'n oor aan de staldeur luistert. Helaas, hij kan het net niet verstaan. Dan probeert hij of hij door het kleine stalaampje te weten kan komen wie er allemaal binnen zitten. Hij moet er het zijne van hebben. Voorzichtig gluurt hij door het kleine raampje. Hij wil wel eens weten hoe het eraan toe gaat op die bijeenkomsten!

Jammer dat het wat schemerig is op de dorsvloer... Je begrijpt het niet. Overal komen de mensen vandaan om ds. Ledeboer te horen. Hij ziet mensen uit Benthuizen, Hoozevee, Hazerswoude en zelfs uit Boskoop!

'Wacht maar, buurman Van der Knijff,' grijnst hij vals als hij even later weer naar huis loopt, 'dat zal vlug over zijn met dat kerkje spelen op jouw boerderij. Daar zal jouw buurman wel voor zorgen!'

Hij wrijft z'n handen van genoegens als hij even later z'n eigen huis binnenstapt.

De volgende dag reist Van Leeuwen meteen naar Den Haag om zijn buurman Van der Knijff aan te klagen bij rentmeester Van den Bergh. ♦

vervolgverhaal | J. Kranendonk - Gijssen - uitg. Den Hertog

Bevrijdingsdag

5 mei 1945! Nederland vrij!
Wat een vreugde! Wat een blijdschap!

Geen oorlog meer! Geen honger meer! Wel is er verdriet. Verdriet over vaders, moeders en kinderen die in de verschrikkelijke oorlog zijn omgekomen. De mensen zeggen: 'We willen nooit meer oorlog'. Maar, dat is niet gelukt. Ook nu, vandaag, zijn er oorlogen: in Israël, Oekraïne, Soedan.

Er is ook een oorlog heel dichtbij. Die kun je niet zien. Dat is een strijd die begonnen is in het paradijs. Vanaf die tijd willen we het liefst luisteren naar de duivel. Hij moet onze koning zijn. Hem willen we gehoorzamen. Of is dat bij jou anders geworden? Wil jij niet dat de duivel jouw koning is? Wil jij dat God jouw Koning is? Wil jij de goede strijd strijden? Vecht je tegen de zonde? Vecht je tegen alles waar je de Heere verdriet mee doet?

Is dit voor jou de strijd die je elke dag weer moet strijden? Weet je dat hiervoor goede wapens en middelen zijn? Een gordel, harnas, sandalen, schild, zwaard en een helm (Efeze 6). Die heb je nodig om te kunnen vechten tegen de duivel. Zelf kun jij het nooit winnen van de duivel. Maar de Heere heeft, door Zijn lijden, sterven en opstanding, de duivel overwonnen voor Zijn kinderen! 'Ik voor u!' en: 'Mijn vrede geef Ik u'.

Maandag 5 mei, Bevrijdingsdag. Fijn, zo'n extra dagje vrij. Je hebt vast wel even tijd om na te denken over de vraag: Heeft de Heere jouw ziel al bevrijd? 'Maar ik riep den Naam des HEEREN aan, zeggende: Och Heere, bevrijd mijn ziel' (Psalm 116:4). Dan mag je straks in de hemel voor altijd de bevrijdingsdag van je ziel vieren. 'Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen'. (Psalm 89:8). ♦

Leestip: Efeze 6:10-18

M. Snellen-Nijssink, Veenendaal

Vraag en antwoord

door
ds. Labee

(On)berispelijk

Het lijkt alsof we allerlei alledaagse zaken in onze kring niet beschouwen als zonde. Ik denk aan het overschrijden van snelheidslimieten, respect voor onze overheid e.d. Wilt u er eens de aandacht op vestigen?

Zondelust

De bekende prediker Jodocus van Lodenstein (1620-1677) schrijft in één van zijn leerredenen (opgenomen in de bundel 'De heerlijkheid van een waar christelijk leven') een opmerkelijke passage. We citeren: 'Waar komt het anders vandaan dat de liefde verkoudt, dan van de zonden? Kunnen wel van een kwade boom goede vruchten komen en moet niet van die gruwelijke moeder een schandelijke dochter gebaard worden? Dat is de oorzaak dat de boosheid meer wordt, 2 Timotheüs 3:1-4. Ziet wat al kwade driften elk in die tijd hebben zou: daar zien wij de moeder en het kind. De moeder is ongerechtigheid, wat zal de dochter liefdeloosheid beter kunnen zijn? Wanneer de zonde liefde wint, dan is Christus' liefde niet in ons; want die kunnen niet samengaan, Christus en de wereld te beminnen; immers die de wereld liefheeft, de liefde des Vaders is niet in hem'.

In de eerste vier verzen van 2 Timotheüs 3 beschrijft de apostel Paulus de 'zondelust' die met name in de laatste dagen sterker dan ooit openbaar zal komen. En in het vijfde vers volgt dan dat aangrijpende woord: 'Hebbende een gedaante van godzaligheid, maar die de kracht derzelve verloochend hebben'. Dan moest ons hart wel beven als de vraagsteller schreef over het massaal en bewust overtreden van snelheidslimieten en het zonder Bijbelse reden niet respectvol spreken over onze wet-tige overheid.

En als het ware christenen betreft, die door wedergeboorte en geschonken geloof onderdaan geworden zijn van Koning Jezus, dan zullen de gevolgen niet uitblijven. Dan gaat de Heere

wijken met Zijn Geest en zal lauwerheid en ingezonkenheid hun leven gaan tekenen.

Zondehaat

De hierboven geciteerde Van Lodenstein schrijft in dezelfde leerrede: 'Maar men kan niet verkouden, die eens recht brandt in liefde tot Christus. Hoe kan de liefde verkouden in het hart waarin Christus Zijn liefde geschreven heeft?'

Nee, allen die tot God bekeerd zijn, worden geen volmaakte mensen. Ons troostboek stelt met Zondag 44, vraag 114, die vraag: 'Maar kunnen degenen die tot God bekeerd zijn, deze geboden volkomenlijk houden?' Het antwoord is zo helder: 'Neen zij; maar ook de allerheiligsten, zolang als zij in dit leven zijn, hebben maar een klein beginsel dezer gehoorzaamheid; doch alto, dat zij met een ernstig voornemen niet alleen naar sommige, maar naar al de geboden Gods beginnen te leven'.

Heerlijk wat we lezen van Zachariás en Elisabet in Lukas 1 vers 6: 'En zij waren beiden rechtvaardig voor God, wandelende in al de geboden en rechten des Heeren onberispelijk'. Bij de woorden 'voor God' staat in kantekening 13: 'Dat is, niet alleen voor de mensen, gelijk de huichelaars somtijds doen, maar in alle oprechtheid voor God'. En de volgende kantekening bij 'onberispelijk' laat ons onder meer weten: 'Namelijk van de mensen; zonder ergernis te geven'.

Lezer(es), kent u dit verlangen om onberispelijk te leven en leeft u daarnaar? ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.